

1 El cos finit $GF(2^8)$

Els elements d'aquest cos són els **bytes**. Els expressarem en forma binària, hexadecimal o polinòmica, segons convingui.

El byte $b_7b_6b_5b_4b_3b_2b_1b_0$ serà el polinomi $b_7x^7 + b_6x^6 + b_5x^5 + b_4x^4 + b_3x^3 + b_2x^2 + b_1x + b_0$.

Per exemple, $01010111=0x57$ serà $x^6 + x^4 + x^2 + x + 1$.

Suma

La suma de dos elements del cos és la suma de polinomis binaris. Per exemple, $01010111+10000011$ serà

$$(x^6 + x^4 + x^2 + x + 1) + (x^7 + x + 1) = x^7 + x^6 + x^4 + x^2 = 11010100$$

Es correspon amb la operació XOR, que es denotarà \oplus . L'element neutre de la suma és $00000000=0x00$.

Multiplicació

Per fer el producte de dos elements del cos cal fer el producte de polinomis binaris i després prendre el residu de la divisió per $m = x^8 + x^4 + x^3 + x^2 + 1$ ¹. Per exemple,

$$\begin{aligned} (x^6 + x^4 + x^2 + x + 1)(x^7 + x + 1) &= x^{13} + x^{11} + x^9 + x^8 + x^7 + \\ &\quad x^7 + x^5 + x^3 + x^2 + x + \\ &\quad x^6 + x^4 + x^2 + x + 1 \\ &= x^{13} + x^{11} + x^9 + x^8 + x^6 + x^5 + x^4 + x^3 + 1 \\ x^{13} + x^{11} + x^9 + x^8 + x^6 + x^5 + x^4 + x^3 + 1 &\pmod{x^8 + x^4 + x^3 + x^2 + 1} = x^5 + x^4 + 1. \end{aligned}$$

L'element neutre de la multiplicació és $00000001=0x01$.

A $GF(2^8)$, tot element diferent del $0x00$ té invers multiplicatiu. L'invers del polinomi a és l'únic polinomi b tal que

$$ab = 1 \pmod{m}.$$

Es pot calcular usant l'algorisme d'Euclides estès.

També podem escriure els elements diferents del $0x00$ com a potència d'un generador. Per exemple, si $g = x = 00000010 = 0x02$,

llavors

$$GF(2^8) = \{g, g^2, \dots, g^{254}, g^{255}(=g^0=1)\} \cup \{0\}$$

El producte de dos elements $a = g^i$ i $b = g^j$, diferents de $0x00$, és $ab = g^i g^j = g^{i+j}$, i l'invers de a és $a^{-1} = (g^i)^{-1} = g^{-i} = g^{255-i}$. En aquest cas, la multiplicació i el càlcul de l'invers es redueixen a la cerca en una taula de 255 elements.

¹El polinomi que fa servir l'AES es $x^8 + x^4 + x^3 + x + 1$.

Definiu en **Python 3** les funcions (*El polinomi que heu de fer servir per definir les operacions en el cos és $m = x^8 + x^4 + x^3 + x^2 + 1$*):

i) `GF_product_p(a, b)`

entrada: `a` i `b` elements del cos representat per enters entre 0 i 255;
sortida: un element del cos representat per un enter entre 0 i 255 que és el producte en el cos de `a` i `b` fent servir la definició en termes de polinomis.

ii) `GF_es_generador(a)`

entrada: `a` element del cos representat per un enter entre 0 i 255;
sortida: `True` si `a` és generador del cos, `False` si no ho és.

iii) `GF_tables()`

entrada:
sortida: dues taules (*exponencial* i *logaritme*), una que a la posició i tingui $a = g^i$ i una altra que a la posició a tingui i tal que $a = g^i$. (g generador del cos finit del cos representat pel menor enter entre 0 i 255.)

iv) `GF_product_t(a, b)`

entrada: `a` i `b` elements del cos representat per enters entre 0 i 255;
sortida: un element del cos representat per un enter entre 0 i 255 que és el producte en el cos de `a` i `b` fent servir la les taules *exponencial* i *logaritme*.

v) `GF_invers(a)`

entrada: `a` element del cos representat per un enter entre 0 i 255;
sortida: 0 si `a=0x00`, invers d'`a` en el cos si `a!=0x00` representat per un enter entre 1 i 255.

Feu taules comparatives dels temps d'execució fent servir les diferents funcions:

- `GF_product_p` vs `GF_product_t`,
- `GF_product_p(a,0x02)` vs `GF_product_t(a,0x02)`,
- `GF_product_p(a,0x03)` vs `GF_product_t(a,0x03)`,
- `GF_product_p(a,0x09)` vs `GF_product_t(a,0x09)`,
- `GF_product_p(a,0x0B)` vs `GF_product_t(a,0x0B)`,
- `GF_product_p(a,0x0D)` vs `GF_product_t(a,0x0D)`,
- `GF_product_p(a,0x0E)` vs `GF_product_t(a,0x0E)`,

2.2 Propagació de petits canvis

Amb un missatge M de 128 bits i una clau K de 128 bits qualssevol feu una estadística dels bits que canvien a la sortida quan modifiqueu un bit de M :

1. histograma del nombre total de bits que canvien amb cada modificació,
2. histograma de les posicions que canvien amb cada modificació.

Feu el mateix si modifiqueu un bit de K .

2.3 Ús com a funció unidireccional

Proveu missatges M de 128 bits i claus K de 128 bits de forma que el resultat C de xifrar M amb K tingui el major nombre de bits inicials igual a 0.

1. Quin és el màxim nombre de 0 inicials que heu trobat als diferents C ? Doneu M i K en hexadecimal.
2. Quantes proves heu fet?

3 Criptografia de clau secreta

1. Desxifreu el primer fitxer que heu rebut.
2. Desxifreu el segon fitxer que heu rebut i que ha sigut xifrat fent servir AES-128 (clau 128 bits) amb *padding* PKCS7 i mode CBC.
S'ha volgut que la clau secreta K i el vector inicial IV s'obtingués a partir d'informació aportada per 8 participants de forma sigui necessari el concurs de tots per recuperar K i IV :
 - (a) Cada participant ha escollit 2 caràcters ASCII (8 bits) d'entre el conjunt
abcdefghijklmnopqrstuvwxyzABCDEFGHIJKLMNOPQRSTUVWXYZ0123456789
per exemple a i y, i ha format la seva clau $K_i = \text{aaaaaaaaayyyyyyyy}$
 - (b) S'ha calculat $\text{preMasterKey} = K_1 \oplus K_2 \oplus \dots \oplus K_8$ i $H = \text{sha256}(\text{preMasterKey})$.
 - (c) La clau secreta K està formada pel primers 128 bits d' H i el vector inicial IV pels darrers 128 bits d' H .

Referències

- Federal Information Processing Standards Publication (FIPS) 197: Advanced Encryption Standard (AES) <http://nvlpubs.nist.gov/nistpubs/FIPS/NIST.FIPS.197.pdf>
- NIST Special Publication 800-38A: Recommendation for Block Cipher Modes of Operation. <http://nvlpubs.nist.gov/nistpubs/Legacy/SP/nistspecialpublication800-38A.pdf>
- Padding PKCS7: section 6.3 RFC 5652. <http://tools.ietf.org/html/rfc5652#section-6.3>

Per llegir

- Bruce Schneier *NSA and Bush's Illegal Eavesdropping*.
- Schmid, Gerhard (11 July 2001). *On the existence of a global system for the interception of private and commercial communications (ECHELON interception system), (2001/2098(INI))*. European Parliament: Temporary Committee on the ECHELON Interception System.